

NICI NU STRICĂ NICI NU FOLOSEȘTE

WEEK-END DE ADIO de W. Home și M.G. Sauvajon, versiune românească de Angela Plati • Teatrul Giulești • Data premierei: 3 martie 1990 • Regia: Mihai Berchet • Decoruri: Paul Bortnowski • Costume: Virgil Moise • Distribuția: George Bănică (Hugh Preston), Ileana Cernat (Liz Preston), Agatha Nicolau (D-na Gray), Adriana Trandafir (Patricia Forsyth), Eugen Ungureanu (John Brownlow).

Bine scrisă, beneficiind de o replică spirituală, alertă, **Week-end de adio** nu depășește totuși condiția comediei bulevardiere, ce-i drept amuzante, care nici nu strică, nici nu folosește. A-i cere piesei să fie altceva decât și-a propus ar fi o eroare. A-i cere, însă, spectacolului să fie măcar la înălțimea piesei, oferind publicului două ore de ris care să nici nu știi când au trecut, înseamnă a-i pretinde de fapt singurul lucru ce l-ar putea legitima.

Simplu de spus, dar greu de făcut. Mult mai greu decât pare, tocmai pentru

că piesa e din categoria celor ce par „să se pună singure”, comicul de situație, imprezvizibila și ineputabilă vervă a replicii garantând automat succesul la public. Ceea ce nu mai e chiar așa, șarmul actorilor, dozajul efectelor și ritmul drăcesc al montării devenind îndeobște atributele indispensabile ale unui veritabil mare succes de public. Giuleștiul ni-l oferă numai pe jumătate. Ritmul e lent. Supralicitarea hazului nu-l și produce cu promptitudinea și subtilitatea necesare, înregistrându-se în schimb „compensatorii” tente vulgare și puerile comicării regizorale, surprinzătoare pentru experiența și dexteritatea lui Mihai Berchet. Se joacă gros nu o dată, într-un decor oarecare, purtând totuși semnătura lui Paul Bortnowski.

Vrînd să meargă la sigur, actorii sînt preocupați să respecte fiecare propria rețetă a succesului la public, fără să încerce a o depăși în vreun fel, sau a se subordona unei intenții stilistice de ansamblu. Nu aflăm lucruri noi nici despre bogatele po-

sibilități ale Adrianei Trandafir (Patricia Forsyth), nici despre farmecul tandru al Ileanei Cernat (Liz Preston) sau despre disponibilitățile compoziționale, grevate acum de un joc cam apăsător ale Agathe Nicolau (D-na Gray). George Bănică nu e rău, dar e tot George Bănică, chiar dacă rolul (Hugh Preston) „il prinde”, iar Eugen Ungureanu e și el același, ba chiar același din spectacolul trecut, cu aceeași piesă, jucată la Pitești, unde publicul era invitat să se edifice asupra titlului **Rujul meu nu lasă urme**. Nici actualul spectacol nu lasă. Altfel, „prestația” e în genere corectă, cu destule momente agreabile, încît acea parte a publicului care dorește să-și piardă vremea cu o deconectare oarecare poate fi chiar satisfăcută. Lipsește însă binecuvîntatul grăunte de nebulie ce poate să transforme meseria în artă.

Parafrazînd un binecunoscut calificativ, de tristă amintire, spectacolul e mai ales „bun pentru turneu”. Unde va și avea, probabil, succesul scontat.

Victor Parhon

PISICA PE SCENA CĂLDUȚĂ

AL TREILEA MARTOR de Sorin Holban • Teatrul Giulești • Data premierei: 22 martie 1990 • Regia: Mihail Stan • Scenografia: Vladimir Popov • Distribuția: Liana Mărgineanu (Iuliana Barcan), Anca Neculce (Cornelia Lupan), Mircea N. Crețu (George Barcan), Jorj Voicu (Tiberiu Onoriu Stănescu), Constantin Cojocaru (Machedon M. Machedon), Athena Demetriad, Virginia Rogin (Aglaiă Machedon), Florin Dobrovici (Radu Barcan), Mirela Atanasiu, Iuliana Ciugulea (Tamara Opreșcu).

Într-un interviu cu sine însuși publicat în caietul-program, Sorin Holban răspunde, la una din întrebările pe care și le adresează („De ce ați scris piesa **Al treilea martor?**”), astfel: „Nu voi înceta niciodată să cred în nevoia de adevăr a oamenilor; nu voi înceta niciodată să sper în frumusețea relațiilor dintre oameni...” Cea mai la îndemînă replică la această declarație este că nici atît de nobila credință și nici atît de meritoria speranță nu presupuneau neapărat convertirea lor în lucrare dramatică. Dar, odată faptul implinit, ar fi fost normal, dacă nu chiar obligatoriu, ca în textul rezultat să se regăsească măcar o fărîmă din sentimentele care, s-ar zice, l-au însuflețit pe autor. În **Al treilea martor** însă, nici

promeneală de așa ceva. Piesa e o impecabil monotonă înșiruire de impecabile truisme și clișee. Începînd cu meandrele fabulei (o avocată dintr-un orașel de provincie refuză, în ciuda feluritelor presiuni morale, să preia cazul unei doctorițe din „nomenclatura” locală, vinovată de accidentarea automobilistică a unei bătrîne de extracție joasă — cum ar spune G. Călinescu —, bătrînă care, prin pură coincidență, e bunica sensibilei prietene a adolescentului fiu al incoruptibilei avocate al cărei soț, tot prin pură coincidență, e amantul culpabilei șoferițe al cărei soț — tot prin... — e profesorul corupt al junilor încă necorupți care sfîrșesc prin a fugi de acasă, inițiativă ce se bucură de asentimentul avocatei căreia apariția taman la pont a unui martor ocular al accidentului îi confirmă încrederea în imanența justiției, ba chiar în iminența ei, dat fiind că în aceste condițiuni, desigur, adevărul nu va întîrzia să iasă la iveală, iar vinovata, desigur, își va primi etc., etc.; sperăm că v-ați făcut o idee despre această premieră absolută din dramaturgia originală), continuiînd cu „psihologia” personajelor și sfîrșind cu dialogurile, absolut totul este și, cînd nu este, pare de mult cunoscut. Bunii sînt perfecți, răii sînt perfectibili și toată lumea e mul-

țumită. Inclusiv regizorul Mihail Stan (alias actorul cu același nume), care nu și-a asumat altă misiune decât pe aceea de a ne preveni din timp, prin inserturi muzicale și efecte de lumină, de apropierea oricărei surprize, cit de mici, în desfășurarea conflictului. În decorul impersonal și aseptico-lustruit al lui Vladimir Popov, spectacolul curge netulburat la vale, actorii sînt corecți și conștiincioși — Liana Mărgineanu, patetică; Anca Neculce, funestă; Jorj Voicu, intrigant de operetă; Florin Dobrovici și Iuliana Ciugulea, ingenui; Constantin Cojocaru și Virginia Rogin, comici „popolari”, Mircea N. Crețu, frămîntat (uneori, de efortul de a auzi suflleurul), tonul e mereu egal... Și stai, și te uiți, și uiți că viața trece pe lingă tine, pe lingă piesă și pe lingă spectacol, și că arta rămîne departe, și te cuprinde, insidios și definitiv, o torpoare de neînvinș... Noroc că, deodată, din culise apare, vie și naturală, o pisică. E atît de limpede că nu are și nici nu vrea să aibă vreun amestec în cele ce se întîmplă pe scena pe care o traversează cu liniște imperturbabilă, încît te readuce brusc la realitate, amintindu-ți și de viață, și de artă, și de multe altele ce nu au nimic a face cu mostra de teatru mortal la care asieți. Din nefericire, nu vă putem asigura că incidentul o să se repete și la următoarele reprezentații.

Alice Georgescu

